

Изх. № 235/04.05.2016 г.

**ДО
Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ,
МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

ПОЗИЦИЯ

на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) по проект на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Кодекса за социално осигуряване (КСО), поставен на обществено обсъждане на интернет-страницата на Министерството на финансите на 22 април 2016 г.

Асоциацията на индустриалния капитал в България, като представителна общност на публичните компании и на активните участници на капиталовия пазар у нас, е сериозно разтревожена от някои от идеите, залегнали в поставения на обсъждане от Министерството на финансите законопроект за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване и особено от предвижданите **поредни промени, прекрояващи капиталовия (т.нар. „втори стълб“) на пенсионноосигурителната система.**

АИКБ изразява своето несъгласие с факта, че в предложения ЗИД отново не се разглеждат основни въпроси като въвеждането на **мултифондовете** или създаването на **гаранционен фонд** в подкрепа на доверието на хората чрез гарантиране на внесените осигурителни вноски. Тези въпроси са уредени в проектозакон, изготвен от Комисията за финансов надзор с участието на всички заинтересовани страни още през 2012 г. АИКБ счита за неуместен избрания в настоящия проект подход да се интервенира във фазата на изплащане, като оценява предложените решения като неудачни.

Загрижеността на АИКБ е продиктувана и от факта, че капиталовият стълб на пенсионноосигурителната система е **същевременноосновен стълб и на капиталовия пазар**. Връзката между развитието на капиталовия пазар и обема на акумулираните средства в пенсионните фондове, които формират капиталовия стълб на пенсионноосигурителната система, е безспорна и пряка. Точно поради това, като

представителна общност на публичните компании, АИКБ е особено чувствителна към промени и най-вече към такива, които на практика ще обезсмислят (ще разрушат) целия изграждан през последните години пенсионен модел. Поради това считаме, че към основополагащи промени в КСО, отнасящи се до втория стълб, следва да се пристъпи едва след като се направи обстоен анализ на активите в сектора и се проведе внимателно обсъждане на експертно ниво, както и с всички заинтересовани страни, като се извърши изадълбочена оценка на въздействието на предлаганите промени. Подобен подход е обусловен и от европейското законодателство и предприетата от Комисията инициатива за по-добро регулиране.

Известно е, че съотношението между акумулираните средства в частните пенсионни фондове в България и размера на brutния вътрешен продукт у нас е от порядъка на 10 на сто. В развитите икономики, това съотношение е в пъти по-голямо и естествено се отразява благоприятно на фискалната политика, на инвестиционната активност, на развитието на капиталовия пазар и на доверието и спестовноосигурителната нагласа на хората. Тези са (други) сред основните причини да пледираме за мерки с обратна насоченост на предлаганите в настоящия ЗИД, а именно - мерки, които допълнително да укрепят капиталовия стълб и да повишат доверието на осигурените в него. Известно е, също, че най-успешните пенсионни модели в света, често давани като пример за добри практики са с тристълбов модел, като в челото на класациите са страни, където активите на пенсионните фондове са между 50 и 100 % отнесени към БВП. Няма причина да очакваме, че бидейки „пионери“ в изоставянето на добрите практики, ще се превърнем в такава.

Въпреки, че не се съмняваме в добронамереността на Министерството на финансите като изразител на предложените промени, смятаме, че те предизвикват определено напрежение в обществото. Като се има предвид фактът, че предишният пакет от сериозни изменения беше разглеждан само преди няколко месеца (както и че се постигна крехък обществен консенсус по тях), ние настояваме промени, като тези, предложени в настоящия ЗИД, да не се правят прибързано и без задълбочени предварителни консултации и отчитане на мнението на заинтересованите страни.

Всегашния си вид, направените предложения за промени в пенсионноосигурителната система ерозират втория, капиталов стълб, а с това - и пенсионния модел като цяло. **Прокламираното право на избор на осигурените лица също се поставя под съмнение с предлаганите промени.** Създава се безпокойство у хората и притеснения за съдбата на средствата, акумулирани в техните сметки. Известно е, че по принцип българското общество има много резерви към пенсионноосигурителната система. Затова предупреждаваме, че **лични средства в общ пул е достатъчно основание за пълзящо зачеркване и на втория стълб, и на тристълбовия пенсионен модел.** Евентуалното приемане на промените в този им вид със сигурност ще тласне голям брой осигурени върху по-високи доходи лица към **сивата икономика** като равносметка ще се превърне в психологически мотив за укриване и „спестяване“ на осигурителни вноски. Смятаме, че никой в страната не подкрепя развитието на подобен сценарий.

Убедени сме, че единственото правилно действие е да се гарантира възможност за преценка и за свободен информиран избор на хората, достигнали пенсионна възраст между:

еднократно изплащане на натрупаните средства за втора пенсия

или

срочна пенсия от личната партида, платима до нейното изчерпване и с право на унаследяване

или

пожизнена пенсия.

Предупреждаваме, че всякакви различни решения ще доведат до проблеми, за чието решаване ще бъдат пропилены огромни средства и загубени години за реформи, като пенсионната система чувствително ерозира през това време. Ако negliжираме капиталовите схеми, ако „променяме правилата по време на играта“, не трябва да се изненадваме от низходящ тренд на чуждите инвестиции или от факта, че няма сериозни кандидати за приватизация на фондовата ни борса.

Освен изложените принципни съображения срещу отчуждаването на личните партии на гражданите без тяхно съгласие, към законопроекта може да се отправят и други критики, свързани с прекомерната административна намеса в бизнес-процесите на икономически субекти, спорното преплитане на осигурителни и застрахователни принципи и др. За да може да представим конкретни предложения, а не само принципни възражения, **предлагаме да се удължи несимволично срока за обсъждане на представения законопроект**, още повече, че времето за обсъждане съвпада с цяла поредица от църковни, международни и национални празници и като вярваме, че това съвпадение не е специално търсен ефект.

Разбира се, по-доброто решение според нас би било оттеглянето на законопроекта и създаване на междуведомствена работна група с участието на МФ, МТСП, КФН, НОИ, работодатели, синдикати, експерти. Припомняме, че такава работна група, подготви основните решения при последните мащабни промени в КСО, по които промени беше постигнато обществено съгласие.

С УВАЖЕНИЕ,

**ВАСИЛ ВЕЛЕВ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ
НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ
КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ**